

Organisationsbeskrivning

Under ht 2017 sorterade Fjällbackas förskoleenheter under Förskoleområde 1 tillsammans med Hogane, Hornbore och Lisabackens förskolor och under senare delen av ht 2017, november månad, omorganiserades kommunens förskoleområden och delades in i fyra områden i stället för tre. Då tillsattes ytterligare en förskolechef vilket medförde att Fjällbackas förskoleenheter lämnades över till en annan förskolechef. Förskolechefer i avlämnande respektive mottagande områden arbetade parallellt under senare delen av hösten. Full effekt av nya organisationen började gälla först vid årsskiftet 2017/2018. Administrationen omorganiserades också men den fick inte full effekt förrän i april månad.

Hogane och Hornbore har under året tilldelats statsbidrag för mindre barngrupper.

Hornbore förskola har haft 23 barn under läsåret och Lisabacken 36 barn. Det har varit en bra fördelning mellan förskollärare och barnskötare på båda dessa förskolor och en bra kontinuitet med få visstidsanställda.

Hogane hade 27 barn ht 2017 och ökade till 32 barn inför vt 2018. Konsekvenser det medförde beskrivs bland annat under trivsel och trygghet.

Totalt har områdets förskolor haft ca 150 barn under ht 2017 samt 91 barn och 18,8 pedagoger under våren 2018 när Fjällbacka förskola knoppats av.

Alla förskolorna har olika profiler; Hogane – Natur och Hälsa, Hornbore – I Ur och Skur, Lisabacken – Sagoförskola, Fjällbacka – Natur och Teknik.

Fr o m årsskiftet fördelades också ansvaret för den pedagogiska omsorgen på två förskolechefer varav hälften sorterar under Förskoleområde 1 med 6 dagbarnvårdare och 35 barn.

Lärande*Förskolechefs kvalitativa bedömning*

De två fokusområden, Språk, läs-och skrivutveckling samt Matematikutveckling, som huvudman tilldelade förskolorna i Tanums kommun inför läsåret 2016/2017 har fortsatt inför 2017/2018.

Barnen visar att de erövat ny kunskap genom att de använder sig av det de lärt i nya situationer och sammanhang. Det finns många tydliga exempel på hur den lärmiljö förskolan erbjuder, i interaktion med pedagoger, resulterar i barnens utveckling och lärande.

Information- och dokumentationsverktyget Pluttra är ett bra verktyg som underlättar uppföljningen av förskolans systematiska kvalitetsarbete. Användandet av detta verktyg är under fortsatt utveckling men då alla pedagoger numera har tillgång till varsin Ipad underlättar detta betydligt. Pedagogerna skriver verksamhetens reflektion/kvalitetsuppföljningar kontinuerligt under året vilket utgör ett underlag till områdets samlade kvalitetsuppföljning.

Förskolorna arbetar tematiskt och upplevelsebaserat utifrån sina respektive profiler där stora delar av läroplansmålen ryms inom samma tema/projekt och utgör en helhet. I kvalitetsuppföljningen har vi valt att fokusera på de fokusområden som råder. Genom praktiska experiment vittnar pedagogerna om att de kan se att barnen ökat sin förståelse för svåra begrepp och fysikaliska fenomen som tex jordens dragningskraft och omloppsbana. Pedagogerna har fortsatt att utveckla den matematiska medvetenheten och planerar mer strukturerat in matematiken i praktiken på förskolan. Under ht 2017 införde vi lärgrupper i form av tvärgrupper i områdets förskolor där pedagogerna fördjupade sig ytterligare i matematikens värld och de kunde delge varandra framgångsrika metoder de erfarit i verksamheten. Hogane förskola deltog under våren i Skapande förskola med de äldsta barnen. Språkoteket har varit en tillgång för våra pedagoger tillika stöd och handledning från logoped och specialpedagog.

Förskolechefs bedömning är att måluppfyllelsen är hög beträffande utveckling och lärande i områdets alla tre förskolor.

Språk, läs-och skrivutveckling

Pedagogerna läser dagligen för barnen och de reflekterar tillsammans över innehållet. Genom att erbjuda böcker på ett tillgängligt och mer tilltalande sätt har man sett att det ökat barnens intresse för böcker och de visar stor nyfikenhet för att läsa och för det skrivna ordets betydelse. Barnen hämtar självmant böcker och vill läsa. De äldre barnen återberättar och dramatiserar sagor för varandra.

Barnen använder tecken som stöd i viss utsträckning på alla förskolorna men det är tydligt att där pedagogerna konsekvent är aktiva i användandet av tecken som stöd som ett naturligt inslag i kommunikationen faller det sig också naturligt för barnen att använda tecken mer frekvent.

Barnen visar där stort intresse och entusiasm när de lärt sig nya tecken och föräldrarna berättar att barnen använder tecken även hemma.

Genom förändringar i lärmiljön upplever pedagogerna att det blir lättare för barnen utvecklat sin rollek och pedagogerna lägger stort fokus på att kommunicera med barnen vilket de tror har varit en bidragande orsak till att barnen utvecklat ett nyanserat och rikt ordförråd.

Några förskolor där de haft samarbete med logoped har extra fokus lagts på att träna olika språkljud. Praxisalfabetet har där fått en central plats och barnen använder det spontant genom att peka på bilden och uttala ljuden.

På någon förskola har de skapat ett ”hallbibliotek” där föräldrarna har möjlighet att låna hem böcker. De gör också kontinuerliga besök på biblioteket där barnen själva får välja de böcker de vill låna.

Genom att på olika sätt i tema och i lärmiljöerna introducera barnen i skriftspråket har de märkt att det stimulerat barnens intresse för bokstäver och deras lust att skriva. Barnen ger uttryck för att de tänker om sig själva som lärande och kompetenta individer.

Matematikutveckling

Barnen ger uttryck för att de erövat kunskap om olika geometriska former som de kan upptäcka i närmiljön och de skapar och benämner olika former tex med hjälp av pinnar i skogen. På eget initiativ mäter de omkrets kring träd med hjälp av snören eller med hjälp av sina egna kroppar. De minsta barnen ramsräknar spontant och visar att de förstår begreppen mer, mindre, mycket, lite mm De visar också att de utvecklat förståelse för vad olika prepositioner betyder. I barnens konstruktionslek och i andra skapande aktiviteter kan pedagogerna tydligt se att barnen utvecklat förståelse för olika matematiska begrepp och antalsuppfattning.

Med hjälp av dokumentationsvägg där bilder, ord och teckningar sätts upp överskådligt för barnen ser pedagogerna att barn visar och återberättar vad de lärt. Detta blir ett konkret bevis på att barnen fått syn på sitt eget lärande. Barn citat ”Förut visste jag inget om rymden men nu har jag lärt mig massor”

Verksamhetens plan för ökad måluppfyllelse

Att mer frekvent och mer medvetet använda tecken som stöd i vardagen är ett fortsatt utvecklingsområde. Att skapa workshops där pedagoger, från den förskolan där tecken som stöd används som ett naturligt inslag, är en förhoppning om att kunna införa under kommande läsår. Inför läsåret 2017/2018 kommer förskolorna i Tanums kommun att ingå i läslyftet där alla förskollärare och några barnskötare deltar i tvärgrupper över kommunen. Utforska skriftspråket är den modul som valts att arbeta med. Trots att alla medarbetare inte ingår i läslyftsgrupperna kommer alla ändå att bli involverade då läslyftet kommer att implementeras i praktiken på förskolan tillsammans med barnen. Ett utvecklingsområde är att arbeta mer med källkritik med barnen, allt är inte på riktigt, det finns mycket på internet som är ”hittepå”. Ett annat utvecklingsområde är att öka förutsättningarna för skapande. Både Hornbore och Lisabacken

kommer att söka till Skapande förskola inför läsåret 18/19. Hogane hade Skapande förskola våren 2018 och kommer på egen hand fortsätta att utveckla det arbetet i verksamheten. Inför föregående år hade vi för avsikt att finna former för samverkan med förskoleklass/grundskola/fritidshem för att ytterligare öka måluppfyllelsen inom Matematikområdet i ett längre perspektiv. Detta har vi inte lyckats få till men kvarstår som ett utvecklingsområde som vi hoppas kunna genomföra under kommande läsår. Då förskolans pedagoger har starkt begränsad möjlighet att få ut tid för reflektion- och planering har det försvårat möjligheten till att finna dessa samverkansformer.

Barns trygghet och trivsel

Förskolechefs kvalitativa bedömning

Att barnen ska känna trygghet och trivsel är ett högt prioriterat mål i våra förskolor. Förskolechefs bedömning är att vi till stora delar nått hög måluppfyllelse beträffande trygghet och trivsel på områdets förskolor med undantag av våren 2018 då vi inte lyckats nå full måluppfyllelse på Hogane förskola i detta avseende. Detta beskrivs längre ned i dokumentet. Förskolechef bedömer att det finns en hög medvetenhet och vilja att skapa förutsättningar som grundar sig i vår helhetsidé ”att alla barn ska ges förutsättningar att kunna bli sitt bästa jag”. Det framgår tydligt att det kontinuerligt görs anpassningar utifrån barns olika förutsättningar både individuellt och inom ramen för gruppverksamheten. Förskolechef har under året utökat resurser i förskoleverksamheten för att så långt det är möjligt kunna nå hög måluppfyllelse för såväl trygghet och trivsel som utveckling och lärande. Arbetet mot kränkande behandling läggs stor vikt vid på alla förskolorna. Där barnen engagerats att aktivt delta i kartläggningen av riskområden upplever pedagogerna att de får syn på saker de annars inte hade uppmärksammat. Barnen har dokumenterat trygga och mindre trygga platser både inomhus och utomhus och de har gett förslag på förändringar. Detta har bland annat resulterat i nya arbetsrutiner utomhus. Där pedagogerna har utarbetat ett gemensamt förhållningssätt med tydlig struktur ”Ramar och kramar” och är i nära samspel med barnen upplever pedagogerna att det inger trygghet hos barnen. Barnen vet vad de har att förhålla sig till, är trygga med rutinerna, och pedagogerna upplever då att barnen lägger energi och får utlopp för sin kreativitet och skapande förmåga. Inflytande och delaktighet – Barnen har stort utrymme att påverka innehållet i verksamheten. Det är barnens intresse och tankar som driver projekten framåt på förskolan. Citat från ett barn ”Fröknar som säger HUR det ska se ut tycker jag inte om, tur att ni inte gör det!” Där barnen fått stort utrymme att uttrycka sig och där stor vikt har lagts på att både barn och vuxna lyssnar och reflekterar tillsammans ser man att det resulterat i barnen utvecklat förmågan att känna empati, de tröstar varandra när någon är ledsen eller hämtar en vuxen om de själva inte räcker till. De visar glädje när kompisarna kommer. När de arbetat i temagrupper med blandade åldrar upplever pedagogerna att det skapat större vikänsla i gruppen. De yngre barnen som inte har ett verbalt språk visar sina känslor och avsikter med sitt kroppsspråk.

Antalet barn på Hogane förskola ökade i januari 2018 och i samband med detta var det stor omsättning i arbetslaget, svårigheter att rekrytera behörig personal, hög sjukfrånvaro, många deltidsanställda och många visstidsanställda. Detta skapade oro och otrygghet hos såväl barn och föräldrar som i arbetslaget. I äldrebarnsgrupperna gav det sig uttryck i ökade konflikter mellan barnen och flera barn gav uttryck för att de inte ville gå till förskolan. Vi hade också stora svårigheter att få till en bra organisation med mindre barngrupper då lokalerna inte var ändamålsenliga för det antalet barn och det antalet grupper som skapades. Under vårterminen 2018 har vi inte lyckats nå måluppfyllelse i detta avseende på Hogane förskola.

Verksamhetens plan för ökad måluppfyllelse

Inför läsåret 2018/2019 har förutsättningarna i Hogane ändrats radikalt med ett mindre antal barn samt en högre kontinuitet i arbetslaget. Målsättningen att öka andelen legitimerade förskollärare kvarstår.

Pedagogerna har för avsikt att fortsätta utveckla sin roll som goda förebilder och kontinuerligt föra dialog kring förhållningssätt och bemötande. Samarbetet med Barn-och elevhälsans team har varit betydelsefullt och vi har för avsikt att utveckla detta ytterligare bl a genom att införa BHM möten tillsammans med specialpedagogen för arbetslagen i förskoleområdet. Där kommer medarbetare få möjlighet att lyfta olika dilemman och att ha dialog kring förhållningssätt och bemötande i kollegiet. Det kommer också finnas möjlighet att dela framgångsrika erfarenheter med varandra.

Föräldrars bedömning av verksamheten

Föräldrarenkät - Förskolan	
Antal	Snitt värde
Som helhet nöjd med verksamheten	

Som helhet nöjd med verksamheten - snittvärde 5,33/6

Förskolechefns kvalitativa bedömning

På de förskolor där vi haft en stabilitet i bemanningen visar föräldrarna en större nöjdhet och ger överlag högre snittvärden i föräldrarenkätens olika kriterier. Där bemanningen varit instabil i grunden har också sjukfrånvaron bland pedagogerna varit högre. Detta kan man anta ha ett visst samband. Förutsättningar att få tid till gemensam reflektion- och planeringstid i arbetslaget har varit svårt att tillgodose vilket försvårar pedagogernas möjlighet nå målen i styrdokumentet fullt ut. Förskolechef bedömer därutöver att måluppfyllelsen skulle haft möjlighet att nå högre höjder om vi lyckats att skapa bättre förutsättningar gällande behöriga förskollärare, utbildade barnskötare och en stabilitet i arbetslagen med färre visstidsanställda. Utifrån de förutsättningar som stått till buds har pedagogerna gjort ett fantastiskt arbete och barnen har fått goda förutsättningar att utveckla deras förmågor och färdigheter och tillägnat sig nya lärodomar inom ramen för styrdokumentens mål. Det är dock märkbart att arbetsbelastningen varit hög då ambitionsnivån är högre än vad förutsättningarna har medgett.

Verksamhetens plan för ökad måluppfyllelse

Inför läsårsstart förändra förutsättningarna i Hogane beträffande antalet barn och få till en ökad stabilitet i arbetslaget. Med hjälp av vårt informations- och dokumentationsverktyg Pluttra ge föräldrarna större möjlighet att vara delaktig i förskolans pedagogiska verksamhet och barnens individuella utveckling. Fortsatt verka för att rekrytera behöriga till den ordinarie bemanningen. Fortsatt verka för att på förvaltningsnivå finna lösningar för att komma till rätta med korttidsfrånvaron och bristen på timvikarier.

Monica Rosenhoff, förskolechef
180914